

język tajski

Te rozmówki przygotowałem dla osób które jadą do Tajlandii tylko na wakacje albo nie mają czasu, żeby “na poważnie” zabrać się do nauki języka. Są w nich najważniejsze zwroty w języku tajskim przydatne w codziennych sytuacjach, takich jak poznawanie nowej osoby, zakupy czy rozmowa z taksówkarzem.

Do używania rozmówek nie jest potrzebna znajomość tajskiego alfabetu, wszystkie słowa zapisane są po tajsku, fonetycznie po polsku oraz nagrane w wersji audio przez Tajów. W wersji PDF oczywiście nie ma audio :(

Najlepiej zacząć od początku i czytać rozdziały po kolei.

- (1) [Co jest łatwe, a co trudne w tajskim](#)
- (2) [Powitania i pożegnania I](#)
- (3) [Powitania i pożegnania II](#)
- (4) [Jak być uprzejmym](#)
- (5) [Jedzenie](#)
- (6) [Transport](#)
- (7) [Problemy](#)
- (8) [Zakupy i liczenie](#)
- (9) [Wizyta w świątyni](#)
- (10) [Przyroda i pogoda](#)
- (11) [Miłość i flirt](#)
- (12) [Prosta rozmowa](#)
- (13) [Co dalej?](#)

Co jest łatwe, a co trudne w tajskim



Na początek dobre wiadomości, potem złe 😊

Gramatyka

Tajska gramatyka jest o wiele prostsza od polskiej. Do najważniejszych uproszczeń należy brak zmian w wyrazie w zależności od liczby, rodzaju, czasu, osoby, zwrotu czy zgodności między rzeczownikiem i przymiotnikiem lub czasownikiem. Większość tajskich słów to pojedyncze sylaby, które nie zmieniają się w żaden sposób niezależnie od swojej funkcji w zdaniu. Czas, zwrot, liczbę czy poziom formalności zazwyczaj wyraża się poprzez dodanie dodatkowych wyrazów dookreślających. Typowe tajskie zdanie wygląda na przykład tak:

ฉัน czan – ja
ชอบ sioop – lubić
กิน gin – jeść
พิซซ่า pissa – pizza

Czyli po polsku: Lubię jeść pizzę.



Jak widać nie ma w tajskim odmiany i wszystkie wyrazy są w formie podstawowej. ...i to tyle dobrych wiadomości 😊

Alfabet

Tajski alfabet wygląda tak:

Spółgłoski: ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง จ ฉ ช ซ ฌ ญ ฎ ฏ ฐ ท ฒ ณ ด ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม ย ร ล ว ศ ษ ส ห ฬ อ ฮ (jeśli to was pocieszy, to dwie spółgłoski nie są używane)

Samogłoski: อะ อา อิ อี อื อี้ อุ อู เอะ เอ แอะ แอ เอียะ เอีย เอื้อะ เอื้อ อัวะ อัว โอะ โอ เอะ ออ เอะอะ เอะ อำ ไอ ใ อเอา ฤ ฦ ฦ ฦ

Są różne opinie na temat tego co w tajskim jest samogłoską, a co tylko innym sposobem zapisu, więc ich liczba waha się od 15 do ponad 30. Jakby nie patrzeć są tam 44 spółgłoski (42 jeśli odejmiemy dwie nie używane) i cała masa samogłosek, plus jeszcze różne ciekawe znaczki typu ิ albo ื, których też trzeba się nauczyć.

Jeszcze to czytacie? 😊

Samogłoski mogą tworzyć 32 kombinacje z innymi literami. W tajskim pisze się od lewej do prawej bez używania odstępów między słowami oraz bez występujących w polskim znaków interpunkcyjnych (kropka, przecinek, średnik. itp.). Co prawda nie ma podziału na małe i wielkie litery, ale żeby nie było za łatwo to znaki samogłosek umieszczane mogą być z lewej, prawej, nad, lub pod spółgłoską do której się odnoszą, ale niezależnie od ich pozycji najpierw wymawia się spółgłoskę. Samogłoski i spółgłoski mogą być łączone i tworzyć dyftongi lub tryftongi.





Wielu obcokrajowców decyduje się zignorować kompletnie naukę tajskiego alfabetu oraz zasad pisania i czytania, a zamiast tego koncentruje się na nauce języka mówionego. Problemem z takim podejściem jest jednak to, że nigdy nie nauczą się w 100% poprawnie wymawiać tajskich słów, ani nie przeczytają nawet najprostszego znaku typu „toaleta” (ห้องน้ำ).

W tych rozmówkach jednak nie wymagam zupełnie znajomości tajskiej pisowni, bo nie można wymagać żeby wszyscy uczyli się alfabetu. Jeśli jednak ktoś z was ma odwagę rzucić się na głęboką wodę, to zapraszam do sekcji dla masochistów 😊.

Wymowa

Tajski jest językiem tonalnym, co oznacza że każda sylaba musi być wymówiona na jednym z pięciu tonów odnoszących się do wysokości dźwięku: średnim, niskim, opadającym, wysokim lub wznoszącym się. Rezultat to wznoszenie się i opadanie głosu w jednym zdaniu, co nadaje mu charakterystyczne dla tajskiego melodyjne brzmienie. Dla przykładu, proszę posłuchać następujących tajskich słów:

เข่า kolano
เข้า wchodzić
ขาว kolor biały
ข่าว wiadomości
เขา on, ona, ono
ข้าว ryż

Wszystkie te słówka po polsku / w alfabecie łacińskim zapisalibyśmy tak samo: kao. Jak widać powyżej znaczenie tych słów jest kompletnie inne w zależności od tonu oraz długości samogłoski, i raczej lepiej się nie pomylić, bo powiemy że „lubimy jeść kolano” albo, że „słuchamy ryżu”. Oczywiście w zapisie alfabetem tajskim wszystkie te słowa





wyglądają inaczej, ale jak nie znacie alfabetu, to nie będziecie tego wiedzieć 😊

W tych rozmówkach do każdego słowa tajskiego dopisałem polską transkrypcję fonetyczną (czyli tak żeby jak najlepiej oddać faktyczne brzmienie), ale niestety nie jest możliwe w 100% oddać wymowę tajskich słów przy pomocy alfabetu łacińskiego. Dlatego do wszystkich słówek w rozmówkach nagrana jest też prawidłowa tajska wymowa i to ją proszę próbować naśladować.



Powitania i pożegnania I



Na początek coś prostego – powitania i pożegnania. Prostego dlatego, że w języku tajskim używa się z większości przypadków jednego i tego samego słowa niezależnie od tego czy się witamy czy żegnamy, czy mówimy do swojego szefa, do dziecka czy do kelnera. Uznajmy, że jest to najważniejsze słowo w języku tajskim i brzmi ono:

สวัสดี Saładii

Przy tej okazji warto wspomnieć o bardzo ważnej zasadzie w tajskim. W zależności od płci mówiącego, na końcu wypowiedzi powinniśmy dodać krótkie słówko, które powoduje że staje się ona bardziej uprzejma. To słówko to:

ครับ krap (dla panów)
ค่ะ ka (dla pań)

Czyli nasze „Saładii” tak naprawdę ma dwie wersje:

สวัสดีครับ Saładii krap (dla panów)
สวัสดีค่ะ Saładii ka (dla pań)



Proszę się nie pomylić! Pan mówiący na końcu swojej wypowiedzi „ka” wywoła salwy śmiechu, a pani mówiąca „krap” może zostać uznana za cokolwiek mało kobiecą 😊

Słówka „krap” i „ka” proszę zapamiętać, bo używa się ich cały czas i na końcu każdej wypowiedzi, zdania, stwierdzenia, kiedy chcemy brzmieć uprzejmie. Oczywiście można je całkowicie pomijać, ale Tajowie szybko uznają nas za źle wychowanych. Tajowie są ogólnie bardzo uprzejmym narodem i przywiązują dużą wagę do takich drobiazgów. Jeśli jednak będziecie mieli okazję się z jakimś Tajem zakumplować, albo chcecie zażartować, możecie dać już sobie spokój z „krap” i „ka”, a nawet używać skróconej wersji „Saładii” czyli:

หวัตติ Ładii

Dla ambitnych jest jeszcze kilka słówek, które mogą się przydać do powitań i pożegnań:

ราตรีสวัสดิ์ ratri saład – dobranoc

อรุณสวัสดิ์ arun saład – dzień dobry (o poranku)

ยินดีต้อนรับ jin dii ton rap – witam (kiedy ktoś do nas przychodzi)

แล้วเจอกันใหม่ leł dze gan maj – do zobaczenia niedługo



Powitania i pożegnania II



Oczywiście jak już się przywitamy, to warto by było powiedzieć coś więcej, na przykład „Jak się masz?”. Do wyboru mamy dwie popularne wersje:

สบายดีไหม sabaj dii maj – Czy wszystko dobrze?
เป็นยังไง pen jang ngaj – Jak leci?

Jak widać pierwsza opcja jest bardziej formalna i uprzejma, druga jest dla naszych znajomych i bliskich. Tak samo jak poprzednio do obu można dodać „krap” lub „ka”, żeby były bardziej uprzejme.

No dobrze, a co niby mamy odpowiedzieć jeśli ktoś pomyśli że mówimy po tajsku i to nas zapyta jak się mamy? Na przykład:

สบายดี sabaj dii – Wszystko dobrze

Albo po prostu popularne również w Tajlandii:

โอเค OK



Skoro już się witamy, to fajnie by było się przedstawić. Przy tej okazji chciałbym przedstawić kolejną różnicę językową między panami i paniami, a mianowicie słówko „ja”, które w wersji dla panów brzmi:

ผม pom

A w wersji dla pań:

ฉัน czan

Oczywiście nie musimy od niego zaczynać każdego zdania, tak samo jak w polskim nie mówimy ciągle: „Ja idę do pracy” albo „Ja lubię piwo”. W tajskim pomija się słówka „ja” jeszcze częściej niż w polskim, ale akurat przy przedstawianiu się warto go użyć. Panowie mówią więc:

ผมชื่อ pom czyy... (np. Janek) – Ja nazywam się...

A panie:

ฉันชื่อ czan czyy... (np. Gosia) – Ja nazywam się...

Jak nie trudno się domyślić słówko ฉันชื่อ (czyy) oznacza „imię” lub „nazywać się” i może się przydać kiedy na przykład podajemy nazwę naszego hotelu albo restauracji do której chcemy się udać.

A jak zapytać jak nazywa się nasz rozmówca? Bardzo prosto:

คุณชื่ออะไร kun czyy araj – Jak się nazywasz?





No i na koniec jeszcze:

คุณมาจากประเทศอะไร kun maa dziak prateet arai – Z jakiego kraju
pochodzisz?

ผมมาจากประเทศโปแลนด์ pom maa dziak prateet poleen – Jestem z Polski
(mężczyzna)

ฉันมาจากประเทศไทย czan maa dziak preteet taj – Jestem z Tajlandii
(kobieta)



Jak być uprzejmym



Wiemy już, że ważne w tajskim są dwa słówka „krap” i „ka”. Jeśli będziemy je używać na końcu każdej wypowiedzi, to Tajowie uznają, że jesteśmy bardzo mili, sympatyczni, wspaniale mówimy w ich języku i (co może najważniejsze) są podstawy żeby obniżyć dla nas cenę o 50%.

A co jeśli chcemy być jeszcze bardziej uprzejmi? Oto kilka ważnych słówek:

ขอบคุณ kop kun – dziękuję
ขอโทษ ko tood – przepraszam
เสียใจ sija dziaj – przykro mi

Poza tym jednym z najważniejszych wyrażen w tajskim, które wręcz definiują podejście Tajów do życia jest:

ไม่เป็นไร maj pen raj – nic się nie stało

Dlaczego piszę, że to taki ważny zwrot? Tajska mentalność jest taka, że ponad wszystko cenią sobie spokój i bez troskę. Dlatego większości



sytuacji, które my moglibyśmy nazwać problemem, Tajowie nie biorą na poważnie i zamiast tego mówią „maj pen raj” i z uśmiechem szybko zapominają co się stało. Z jednej strony powoduje to, że pobyt w Tajlandii będzie przyjemny, bo mało kto będzie się wkurzał z byle powodu. Z drugiej jednak strony właśnie to bez troskie podejszczie moze nas samych niezle wkurzyć.

Wylałeś wino na obrus? Maj pen raj! Wpadła ci komórka do wody? Maj pen raj! Autobus ma trzy godziny opóznienia? Maj pen raj! 😊

Na koniec tego rozdziału słów kilka o najbardziej znanym tajskim geście, czyli:

ไหว้ łąj

Nawet jeśli nie „w naturze”, to już na pewno na plakatach reklamujących Tajlandię zobaczycie Tajów którzy składają dłonie jak do modlitwy, podnoszą je łagodnie na wysokość piersi lub twarzy oraz z uśmiechem skłaniają głowę. O co chodzi? Jest to „łąj”, czyli tradycyjny sposób witania, żegnania, dziękowania lub też wyrażania szacunku wobec osoby starszej lub wyższej od nas statusem. Ta osoba zazwyczaj również w podobny sposób na to odpowiada, chociaż może też w odpowiedzi tylko skinąć głową lub się uśmiechnąć.

Jako turyści w Tajlandii komu i w jakiej sytuacji powinniśmy więc „łąjować”? Odpowiedź brzmi: nikomu. To jest bardzo tradycyjny gest i żaden taj nie będzie od turysty go oczekiwał. Pewnie zdarzy się nie raz, że „łąjować” do was będą kelnerzy czy obsługa hotelowa i nic nie stoi na przeszkodzie, żeby im w podobny sposób odpowiedzieć. Należy jednak pamiętać, że im wyżej podnosimy dłonie tym większy okazujemy szacunek, więc zazwyczaj w zupełności wystarczy zatrzymać się na wysokości piersi lub poniżej podbródka.



Jedzenie



Tajskie jedzenie to temat na który można napisać (i napisano!) całe książki. Tutaj jednak chcę się skoncentrować tylko na kilku przydatnych zwrotach, które pomogą wam porozumieć się w restauracji. Jak po tajsku mówi się „restauracja”?

ร้านอาหาร raan ahaan – restauracja

Przy okazji warto wspomnieć, że tak jak wiele tajskich wyrazów i ten składa się tak naprawdę z dwóch krótszych słów:

ร้าน raan – sklep / lokal

อาหาร ahaan – jedzenie

Kiedy idziemy do restauracji? Ano wtedy gdy jesteśmy:

หิวข้าว hju kaao – głodni

lub



หิวน้ำ hju naam – spragnieni

Gdy usiadziemy przy stoliku, wzywamy kelnera podnosząc rękę i prosimy o:

เมนู menuu – kartę dań

Ogólnie prawie wszystkie tajskie dania (poza zupami) je się łyżką trzymaną w prawej dłoni i widelcem (trzymanym w lewej). Wyjątkiem są potrawy pochodzące z kuchni chińskiej, do których zazwyczaj podawane są pałeczki. Noże na stole zobaczymy tylko przy daniach zachodnich.

ช้อน czoon – łyżka
ส้อม soom – widelec
มีด miit – nóż
ตะเกียบ ta kiap – pałeczki

Wiele dań tajskich jest bardzo ostrych i warto przed zamówieniem czegoś nieznanego upewnić się:

เผ็ดไหม pet mai – czy (to jest) ostre?

Jako odpowiedź usłyszemy:

เผ็ด pet – ostre

lub

ไม่เผ็ด maj pet – nie ostre





Jeśli pomimo zapewnień kelnera (co zdarza się często) okaże się, że danie jednak jest zbyt ostre, warto poprosić o:

น้ำเปล่า naam plał – wodę do picia

lub nawet

เบียร์ bia – piwo

Po skończonym posiłku, możemy wyrazić nasze zdanie:

อร่อย arooj – smaczne

ไม่อร่อย maj arooi – niesmaczne

A następnie poprosić o:

เก็บจาน kep dzaan – zabranie naczyń

i

เช็คบิล czek bin – rachunek



Transport



W Tajlandii środków transport jest bez liku. Są mniej i bardziej oficjalne taksówki, ryksze motorowe i rowerowe, różnych gabarytów autobusy, kolej, metro i wszystko pomiędzy. Najpierw więc kilka podstawowych słów:

แท็กซี่ teksii – taksówka
ตุ๊กตุ๊ก tuk tuk – ryksza motorowa
รถบัส rot bas – autobus
รถไฟ rot faj – pociąg

W Bangkoku mamy dodatkowo dwa szczególne rodzaje pociągów:

รถไฟฟ้า elektryczna kolejka nadziemna nazywana SkyTrain lub BTS
รถไฟใต้ดิน rot faj taj din – metro

Przy okazji warto wspomnieć o najczęstszym błędzie popełnianym przez turystów czyli zgadzanie się na jazdę taksówką bez taksometru, co oznacza po prostu przepłacanie. System taksówek z taksometrami funkcjonuje niestety w niewielu miastach poza Bangkokiem, ale jeśli



widzimy że kierowca sam nie włączył licznika, to należy go poprosić o:

กดมิเตอร์ got miter – włączenie licznika

Kiedy już siedzimy w taksówce warto wspomnieć dokąd chcemy jechać. Jeśli sami tego nie zrobimy, to kierowca zapyta nas:

ไปไหน paj naj – Dokąd?

Oto kilka możliwości:

โรงแรม rong reem – hotel (potem nazwa, np. „Rong reem Hilton”)

ร้านอาหาร raan ahaan – restauracja (potem nazwa)

ถนน tanon – ulica (potem nazwa, np. „Tanon Sukhumvit”)

สนามบิน sanaam bin – lotnisko

Jeśli (co zdarza się nierzadko) znamy drogę lepiej niż kierowca, możemy mu pomóc trafić:

ตรงไป trong paj – prosto

เลี้ยวซ้าย lieŋ saaj – skręcać w lewo

เลี้ยวขวา lieŋ kŋaa – skręcać w prawo

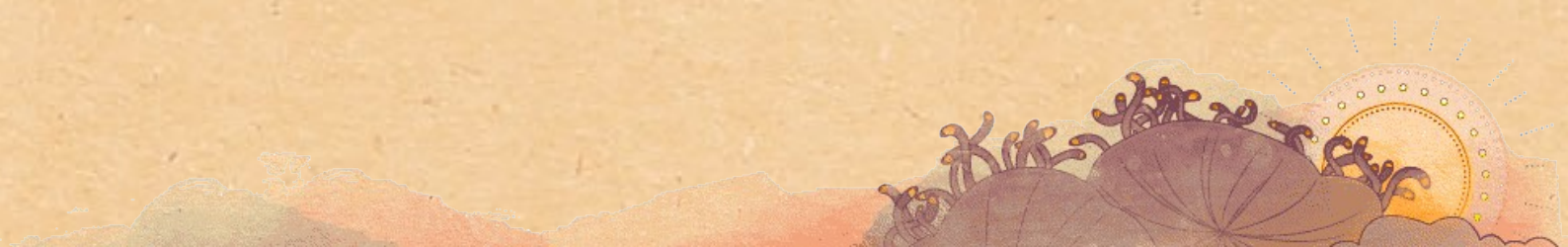
ที่นี่ tii nii – tutaj

Na koniec ciekawostka językowa. Proszę posłuchać jak brzmią następujące dwa słowa:

ไกล glaj – daleko

ใกล้ glaj – blisko

Tak jest – oba wyrazy pomimo przeciwnego znaczenia brzmią bardzo podobnie, a jedyną różnicą jest ton 😊



Problemy



Oczywiście wszystkim życzę udanych wakacji, a Tajlandia jest krajem bardzo bezpiecznym dla turystów, ale wiadomo, że problemy się zdarzają. Wtedy przydać się może umiejętność poproszenia o pomoc. Na początek kilka miejsc pierwszej potrzeby:

ห้องน้ำ hong naam – łazienka / toaleta
ร้านขายยา raan kaj jaa – apteka
โรงพยาบาล rong pajabaan – szpital
สถานีตำรวจ satanii tamruat – posterunek policji

Żeby zadać pytanie, zaczynamy od miejsca którego szukamy, a potem dodajemy:

...อยู่ที่ไหน Gdzie jest ...?

Czyli na przykład:

ร้านขายยาอยู่ที่ไหน raan kaj jaa juu tii naj – Gdzie jest apteka?



Jakie jeszcze słówka mogą się przydać?

ไม่สบาย maj sabaj – chory/a

เจ็บ dziep – boli

หมอ moo – lekarz

ช่วยได้ไหม czuaj daj maj – Czy możesz (mi) pomóc?



Zakupy i liczenie



Będąc z wizytą w Tajlandii, na pewno będziecie chcieli zrobić trochę zakupów. Na targowiskach i straganach można się targować, a im bardziej turystyczna okolica, tym bardziej targować się warto. Pierwsza cena dla turysty będzie prawie na pewno zawyżona, czasami tylko o 20-30%, ale czasami nawet kilkakrotnie! Ogólna zasada jest taka, że im więcej umiecie powiedzieć po tajsku, tym mniej będziecie traktowani jak turyści, i tym bardziej ceny będą zbliżone do lokalnych. Zaczynamy więc!

อันนี้เท่าไร an nii tao raj – Ile to kosztuje?

แพง peeng – drogo

ถูก tuuk – tanio

ตลาด talaat – rynek

ตลาดน้ำ talaat naam – pływający targ

ลดราคา lot raakaa – obniżyć cenę

ขอได้ไหม koo duu dai maj – Czy mogę (to) obejrzeć

ไม่เอา maj a – Nie chcę / Nie biorę

Oczywiście żeby coś z tych negocjacji wyszło, musimy też znać tajskie cyfry. W miejscach turystycznych, sprzedawcy umieją się targować po



angielsku, albo przynajmniej będą używać dużego kalkulatora żeby uniknąć nieporozumień. Jednak – tak jak powyżej – im więcej będziecie w stanie powiedzieć po tajsku, tym lepszą dostaniecie cenę i tym większą sympatią was sprzedawca obdarzy.

ศูนย์ suun – zero
หนึ่ง nyng – jeden
สอง soong – dwa
สาม saam – trzy
สี่ sii – cztery
ห้า haa – pięć
หก hok – sześć
เจ็ด diet – siedem
แปด peet – osiem
เก้า gao – dziewięć
สิบ sip – dziesięć

A potem, jak w większości języków, jest już łatwiej. Wystarczy wziąć słowo dla „dziesięć”, czyli „sip” i dodać do niego słowo dla cyfry (dwa, trzy, siedem, itd.). Jedynym wyjątkiem jest tu 11, bo wtedy zamiast używać słowa dla cyfry 1, dodajemy tylko krótkie „ed”. Przykładem tego jest powyższe jedenaście, a jeszcze więcej przykładów poniżej:

สิบเอ็ด sip ed – jedenaście
สิบสอง sip soong – dwanaście
สิบสาม sip saam – trzynaście
สิบสี่ sip sii – czternaście
สิบห้า sip haa – piętnaście
สิบหก sip hok – szesnaście
สิบเจ็ด sip diet – siedemnaście
สิบแปด sip peet – osiemnaście
สิบเก้า sip gao – dziewiętnaście





I jeszcze jedna nowa reguła. „Dwadzieścia” jest wyjątkiem, i po tajsku brzmi:

ยี่สิบ jii sip – dwadzieścia

...ale kolejne słowa dla „ileśdziesiąt”, to już po prostu słówko dla cyfry (trzy, cztery, itd.), plus słówka oznaczające „dziesięć” czyli „sip”:

สามสิบ saam sip – trzydzieści

สี่สิบ sii sip – czterdzieści

ห้าสิบ haa sip – pięćdziesiąt

A jak tworzyć bardziej skomplikowane liczby? Na pewno się domyślacie. Dla przykładu:

สามสิบแปด saam sip peet – trzydzieści osiem

เจ็ดสิบเก้า dziet sip gao – siedemdziesiąt dziewięć

หกสิบเอ็ด hok sip ed – sześćdziesiąt jeden

Podejrzewam, że tak wam się spodobały zakupy w Tajlandii, że te słówka nie wystarczą i będzie trzeba używać również:

ร้อย rooj – sto

พัน pan – tysiąc

หมื่น myn – dziesięć tysięcy

Jeden przykład dla ambitnych 😊

สองหมื่นห้าพันสามร้อยยี่สิบเอ็ด soong myn haa pan saam rooj jii sip ed – dwadzieścia pięć tysięcy trzysta dwadzieścia jeden

I na koniec ciekawostka. Wiedzieliście, że Tajowie mają też swój własny sposób zapisywania cyfr, a cyfry arabskie (1, 2, 3, itd.) przyszedły do kraju dopiero później? Dzisiaj praktycznie wszędzie w użyciu są



już tylko cyfry arabskie, ale tradycyjne tajskie można jeszcze znaleźć w kilku miejscach, między innymi na oficjalnych dokumentach, na tajskich banknotach i monetach, oraz... w cennikach atrakcji turystycznych kiedy ceny są różne dla Tajów i dla obcokrajowców. Robi się to dlatego, żeby uniknąć wypytywania i tłumaczenia turystom dlaczego ceny są różne. Przeciętny turysta cyfr tajskich nie przeczyta, więc nie będzie nawet podejrzewał co się dzieje.

Dla przykładu poniżej cennik biletów do Siam Ocean World, czyli oceanarium znajdującego się pod centrum handlowym Siam Paragon. Żeby rozszyfrować jakie są ceny dla Tajów musicie posłużyć się tą ściągą:

๐ – zero

๑ – jeden

๒ – dwa

๓ – trzy

๔ – cztery

๕ – pięć

๖ – sześć

๗ – siedem

๘ – osiem

๙ – dziewięć

No i teraz ceny w Siam Ocean World. Obcokrajowcy płacą: dorośli – 750THB, dzieci – 600THB, a Tajowie?



Wizyta w świątyni



Wizyta w Tajlandii nie jest kompletna bez wizyty w świątyni, albo i kilku. Warto więc poznać podstawowe zasady zachowania w tych miejscach, a także kilka przydatnych słówek.

วัด łaat – świątynia buddyjska

W całej Tajlandii jest ponad 40 tysięcy świątyń, a w samym Bangkoku 400-500! Najprawdopodobniej jednak w planie waszej wycieczki będą te najbardziej znane czyli:

วัดพระแก้ว łaat pra keł – Świątynia Szmaragdowego Buddy (w kompleksie Wielkiego Pałacu)

วัดโพธิ์ łaat po – Świątynia Leżącego Buddy

วัดอรุณ łaat arun – Świątynia Wschodzącego Słońca

W każdej świątyni spotkacie, a może i nawet porozmawiacie z

พระ pra – mnich



Jest to zresztą bardzo ciekawe słówko, bo oprócz mnicha jest też używane w słowach związanych z bogiem oraz królem. Te dwie kategorie są zresztą w tajskiej kulturze bardzo blisko spokrewnione, co ma odbicie w języku, co widać w poniższych słowach:

พระพุทธเจ้า pra putta dziao – Budda
พระมหากษัตริย์ pra mahaa kasat – Jego Królewska Mość
พระเยซูคริสต์ pra jesu krit – Jezus Chrystus
พระเจ้า pra dziao – 1. Bóg 2. Członek rodziny królewskiej
เจ้าพระยา dziao pra jaa – 1. najwyższy stopień arystokratyczny 2. nazwa głównej rzeki Bangkoku

No dobrze, a jak należy się zachowywać w świątyni? Przede wszystkim należy pamiętać, że jest to miejsce święte i chociaż wygląda inaczej niż nasze kościoły, to należy zachowywać się wobec niego z podobnym szacunkiem. Oznacza to, że należy powstrzymać się od gwałtownych ruchów, głośnych rozmów oraz zakłócania spokoju przebywających w świątyni osób. Trzeba też ubrać się stosownie, co oznacza przynajmniej zdjęcia nakrycia głowy, oraz strój zakrywający ramiona oraz najlepiej spodnie lub sukienka za kolana. W najważniejszych świątyniach takich jak wspomniana Świątynia Szmaragdowego Buddy zasady stroju przestrzegane są jeszcze bardziej niż gdzie indziej, a przy wejściu można nawet wypożyczyć długie koszule i sarongi. Przed wejściem do każdego budynku kompleksu świątynnego w którym znajduje się posąg Buddy należy też

ถอดรองเท้า tood rong tao – zdjąć buty



Przyroda i pogoda



Tajowie nieczęsto rozmawiają o pogodzie, a to po prostu dlatego że niemal zawsze jest taka sama! Czyli po prostu:

อากาศ aakaat – pogoda

ร้อน roon – gorąco

ร้อนมาก roon maak – bardzo gorąco

Nawet sami Tajowie żartują, że w Tajlandii są trzy pory roku: gorąca, bardzo gorąca i bardzo bardzo gorąca 😊 Ale oficjalnie tajskie trzy pory roku nazywają się inaczej:

ฤดู ry duu – pora roku

ฤดูร้อน ry duu roon – pora gorąca (marzec – czerwiec)

ฤดูฝน ry duu fon – pora deszczowa (lipiec – październik)

ฤดูหนาว ry duu naa – pora chłodna (listopad – luty)

Oczywiście “chłodna” może dla Tajów, bo dla nas to 30 stopni raczej chłodem trudno nazwać! 😊 Za to dla egzotycznych krajów białych ludzi w tajskim wyróżnia się “nasze” pory roku:

ฤดูใบไม้ผลิ ry duu baj maj pli – wiosna
ฤดูร้อน ry duu roon – lato
ฤดูใบไม้ร่วง ry duu baj maj ruang – jesień
ฤดูหนาว ry duu naa – zima

Latem biali ludzie lubią oddawać się kompletnie niepojętej dla Tajów czynności, czyli

อาบแดด aab deed – opalanie

Na pewno sami zobaczycie, że Tajowie się nie opalają, a wręcz przeciwnie – unikają słońca i opalenizny jak tylko się da. Na plaży w ciągu dnia Tajów znajdziemy nie w wodzie, ale pod wielkimi parasolami i do tego w czapkach, okularach przeciwsłonecznych, a często i długich spodniach i koszulach z długim rękawem. Cóż, co kraj to obyczaj. Solarium w Tajlandii również nie byłoby najlepszym biznesem 😊

Jakie jeszcze słówka mogą się przydać gdy rozmawiamy o pogodzie?

ฝนตก fon tok – pada deszcz
ร่ม rom – parasol
หิมะ hi ma – śnieg

To ostatnie oczywiście przy rozmowie o pogodzie w Polsce, a nie w Tajlandii 😊

Skoro już mamy w małym palcu pogodę, to pora na kilka słów o tajskiej przyrodzie. Chociaż Tajlandia modernizuje się w szybkim tempie i coraz mniej jest lasów i terenów niezagospodarowanych, to jednak nadal znaleźć można urokliwe zakątki oraz dziką zwierzynę, szczególnie w licznych parkach narodowych i parkach miejskich. W Bangkoku do najpopularniejszych należą:



สวน suān – park, ogród
สวนจตุจักร suān czatuczak – Park Czatuczak
สวนลุมพินี suān lumpinii – Park Lumpini

A jakie zwierzęta możecie w Tajlandii spotkać?

ช้าง czaang – słoń
เสือ syya – tygrys
ลิง ling – małpa
เหี้ย hiia – waran (taki jak na obrazku powyżej)

Uwaga! To ostatnie słowo jest w tajskim również ciężkiego kalibru wyzwiskiem! 😊



Miłość i flirt



Nie jest tajemnicą, że wielu panów przyjeżdża do Tajlandii w poszukiwaniu swojej drugiej połowy, na jedną noc, na wakacje, a może i nawet na całe życie. Dziewczyny które spotkać można w barach w miejscowościach turystycznych zazwyczaj mówią po angielsku przynajmniej trochę, ale wiadomo że wolą swój własny język. Kilka prostych zwrotów nie tylko zrobi dobre wrażenie, ale i może się bardzo przydać, żeby zrozumieć co mówią do was albo między sobą:

สวย suāj – piękna

หล่อ loo – przystojny

น่ารัก naa rak – śliczny (jak szczeniaczek, bobas albo młoda dziewczyna)

ฝรั่ง farang – biały obcokrajowiec

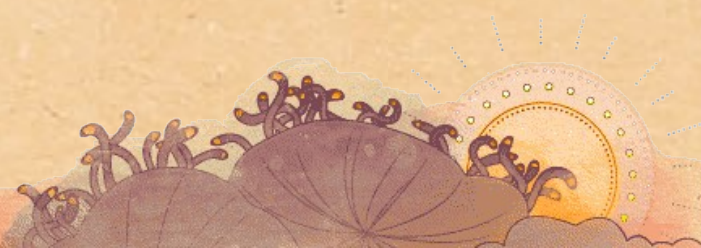


Oczywiście wszystkie wcześniej poznane słowa jak najbardziej się przydadzą, szczególnie te z sekcji Powitania i pożegnania. Jeśli wszystko będzie szło dobrze, to przydać mogą się:

โสด sod – kawaler/ panna / stanu wolnego
ผมรักคุณ pom rak kun – Ja (mężczyzna) kocham cię
คิดถึงคุณ kit tyng kun – tęsknię za tobą
แฟน feen – (być kogoś) dziewczyną / chłopakiem
จูบได้ไหม dziub daj maj – Czy mogę (cię) pocałować?

No i na koniec słówko które może wam uratować życie, zdrowie lub przynajmniej spokój sumienia:

ถุงยาง tung jaang – kondom (dostępny w każdym sklepie 7/11 😊)



Prosta rozmowa



Na zakończenie tych rozmówek podaję przykład prostej rozmowy między Tomkiem z Polski i Lek z Tajlandii, którzy spotkali się w recepcji hotelu na Puket:

Tom: สวัสดีครับ saḥadii krap – Cześć

Lek: สวัสดีค่ะ saḥadii ka – Cześć

Tom: ผมชื่อทอมครับ pom czyy tom krap – Nazywam się Tom

Tom: คุณชื่ออะไรครับ kun czyy araj krap – Jak się nazywasz?

Lek: ยินดีที่ได้รู้จัก jin dii tii daj ruu dziak – Miło ciebie poznać

Lek: ฉันชื่อเล็กค่ะ czan czyy lek ka – Nazywam się Lek

Lek: ทอมมาจากประเทศอะไรคะ tom maa dziak prateet araj ka – Z jakiego jesteś kraju, Tom?

Tom: มาจากประเทศโปแลนด์ maa dziak prateet poleen – Jestem z Polski

Lek: มาเที่ยวประเทศไทยใช่ไหม maa tieḥ prateet taj cziaj maj – Przyjechałeś do Tajlandii na wakacje?

Tom: ไม่ใช่ มาทำงานครับ maj cziaj maa tam ngaan krap – Nie, pracuję.

Lek: ทอมทำงานอะไร tom tam ngaan araj – Jaka masz pracę?

Tom: เป็นครูสอนภาษาอังกฤษ pen kruu soon paasaa angrit – Jestem nauczycielem angielskiego

Lek: ทำงานที่ไหน tam ngaan tii naj – Gdzie pracujesz?



Tom: ที่กรุงเทพฯ แต่ตอนนี้มาเที่ยวภูเก็ต tii krung teep tee ton nii maa tieł
puket – W Bangkoku, ale teraz jestem na Puket na wakacjach

Lek: ชอบภูเก็ตไหมคะ czioop puket maj ka – Podoba ci się Puket?

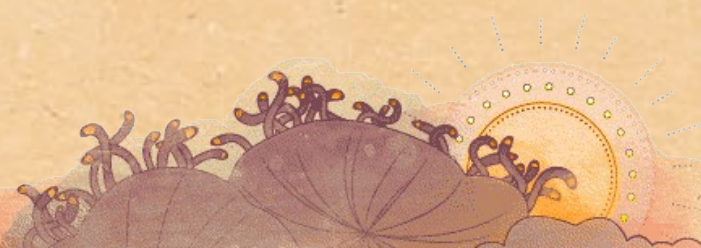
Tom: ชอบมาก czioop maak – Bardzo mi się podoba

Lek: จะอยู่ที่ภูเก็ตนานไหม dzia juu tii puket naan maj – Czy długo
będziesz na Puket?

Tom: อีกสองวัน iik soong lan – Jeszcze dwa dni

Lek: แล้วเจอกันพรุ่งนี้ leł dzer gan prung nii – A zatem zobaczymy się
jutro

Tom: เจอกันพรุ่งนี้ dzer gan prung nii – Do zobaczenia jutro



Co dalej?



Jeśli przeczytaliście już całe rozmówki i macie ochotę na więcej tajskiego, to polecam spróbować zacząć poważniejsze [lekcje](#) tutaj na stronie, przejrzeć [inne materiały w internecie](#), a najlepiej jeśli macie taką możliwość znaleźć tajskiego nauczyciela lub wyjechać do Tajlandii 😊

Powodzenia!

www.jezyk-tajski.pl